

NYSKAPENDE. Operasjon av leverkreft er en innovativ behandlingsform som utføres ved Rikshospitalet. Nå testes en helt ny type behandling her – injeksjon av et immunstimulerende middel. Foto: Rikshospitalet

Dreper kreftceller på minutter

Kreft-håp: Et milliardmarked spås for en tredje bølge kreftmedisiner: immunterapi. Lille Lytix Biopharma fra Norge kan vise til gode resultater.

HELSE

RUNE ENDRESEN
TROMSØ

LYTIX BIOPHARMA

Startet som forskningsprosjekt på Universitetet i Tromsø i 1994, støttet av legemiddelselskapet Alpharma. Raffinerte proteiner fra råmelk har iforskning vist at de kan sprønge kreftceller uten at det bygges opp nye og uten å skade friske celler. Eies av blant annet Picasso Kapital (Knut Eidissen, Gert W. Munthe med flere), North Murray (Gert W. Munthe), Norinova Invest as, Universitetet i Tromsø og gründerne John S. Svendsen og Øystein Rekdal samt Toyota-forhandler Tormod Harila, byggemiljonærene Bernt Endrerud og Terje A. Johansen og Byggmakker-millionær Per Strand

Hjelmaas, med 22 års erfaring fra legemiddelgiganten Roche, er hentet inn for å føre selskapet fra lovende forskning til en mulig «blockbuster-medisin» – en medisin som selger for mer enn en milliard dollar i året. Krefstudien, klinisk fase I, er

utført på 14 pasienter på Radiumhospitalet.

– Behandling med LTX-315 reduserer kreftsvulsten i enkelte pasienter, fordi immunforsvaret er aktivert og har startet krigen mot kreftcellene, sier hun.

Men designet på det første studiet tilsier at medisindosene stoppes etter et gitt antall behandlinger.

– Er det ikke etisk problematisk å ikke fortsette behandlingen da?

– I fase I-studier på kreft er pasientene veldig syke og har oftest mange svulster. Antall behandlinger er bestemt på forhånd og godkjent av legemiddelmyndighetene og etisk komité.

Resultatene fra denne studien er grunnlaget for planleggingen av en ny og utvidet studie på cirka 50 kreftpasienter, som vil foregå på flere klinikker i Europa fra i høst.

Øystein Rekdal, gründer og leder av kreftforskningen i Lytix, kan foruten menneskestudiene

også fortelle om forbløffende nye resultater fra avanserte rotteforsøk.

– Vår produktkandidat for kreftbehandling – LTX-315 – dreper kreftceller på minutter og timer. Vårt molekyl dreper alle kreftformer like effektivt. Ikke bare dreper det kreftceller, men det unike er at det også stimulerer immunsystemet kraftig. Kreften kommer ikke tilbake. Det er unikt i global sammenheng.

Gigantene er i gang
De første nye immunterapi-medisiner kan nå markedet allerede innen halvannet år. Følge Citigroup venter et årlig marked på 35 milliarder dollar, og det spås at immunterapi kan bli brukt i så mye som 60 prosent av kreftbehandlingene i fremtiden.

Legemiddelgigantene Merck, Bristol-Myers og Roche er i gang med utvikling av egne medisin innen immunterapi av kreft.

– Hvis du ser fem år frem i tid, vil mesteparten handle om immunterapi, sier Dr. Mario

Sznol, professor i onkologi ved Yale til New York Times.

– Noen er kommet lenger enn oss. Det er vi glad for. Det baner vei og lager et nytt område av legemidler, sier Rekdal.

Også gigantene GlaxoSmith-Kline, AstraZeneca, Novartis og Amgen er i gang med egne produktkandidater. Gigantenes mediskandidater er også fortsatt på forsøksstadiet. Merck har allerede rapportert om tumorer som har forsvunnet i menneskekroppen etter tester med produktet Lambrolizumab. Men foreløpig vet ingen noe om hvor varig effekten er. Bristol-Myers medisin Nivolumab hadde blant 133 pasienter en median overlevelse på 16,8 måneder. 43 prosent var i live to år etter forsøkene.

Selv om det naturlige immunsystemet vekkes, er det likevel ikke sikkert det er trygt – det finnes flere eksempler på overstimulering ved forsøk med andre legemidler.

rune.endresen@dn.no

Henter inn 100 mill.

TROMSØ: AEG Sundal Collier er tilrettelegger sammen med SNN Securities og Fazenda Securities i en pågående emisjon på inntil 100 millioner kroner som avsluttes 21.juni. Selskapet har tidligere hentet inn over 400 millioner kroner for å finansiere forskningen. Prisen i den nye kapitalinnettingen er fra 500 til 700 kroner per aksje, noe som indikerer en verdi mellom 299 og 418 millioner kroner.

– Markedet for denne type behandlingsform vil vokse betydelig fremover. Nettopp innen

immunterapi kan Lytix vise til mildt sagt svært interessante resultater. Men selskapet har ennå ikke fullført sitt løp. Det er her investorene må komme på banen, sier nysansatt direktør for SNN Markets, Tom Robin Solstad-Nois.

– Men det er sterk internasjonal konkurranse?

– Når det gjelder konkurrenter så finnes det andre, men dette markedet bærer litt preg av vjomsfruelighet. Selskapet er i dialog med store internasjonale aktører som ser på utviklingen med stor interesse.

Forsker: Kan bli epokegjørende

TROMSØ: Pål-Dag Line, forsker og transplantasjons- og kreftkirurg ved Rikshospitalet er landskjent for en banebrytende måte å fjerne kreft fra leveren – benkekirurgi. Det vil si at leveren tas ut av kroppen og svulsten blir fjernet ved kirurgi utenfor kroppen. Han har gjort en avtale om å teste medisin-kandidaten LTX-315 på leverkreft. Globalt er leverkreft verdens femte mest utbredte og tredje mest dødelige.

– Forsøkene vi har gjort med LTX-315 viser at vi kan helbrede dyr for leverkreft. Vi kan også gjøre dem varig molstanddyktige mot nye svulster. De utvikler immunitet. Dette er helt

klart den mest spennende eksperimentelle behandlingen innen kreft jeg har hatt kontakt med. Det kan bli helt epokegjørende.

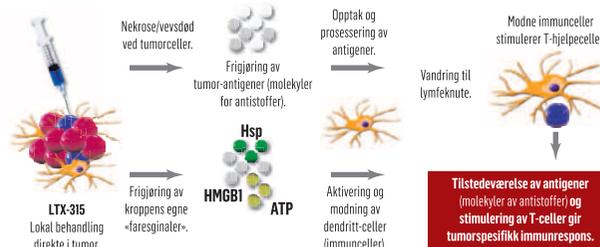
– Men det er en lang vei å gå fra dyremodeller til ferdig medisin?

– Du kan ikke automatisk slutte deg til at det skal fungere like bra i menneskekroppen, men de teoretiske åpektene ved hvordan dette virker gjør at det er grunn til å være optimistisk.

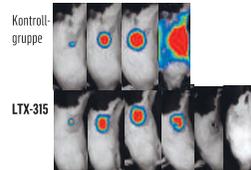
Den erfarne professor Gunnar Kvalheim ved Radiumhospitalet har sagt til DN at han «aldri tidligere» i sine 30 år med kreftforskning har sett lignende effekter som fra LTX-315.

Slik virker LTX-315

Bryter ned kreftceller og bygger opp immunitet mot kreft.

Rottforsøk: Dreper kreftsvulster og tumor stamceller.

I menneskekroppen: Bildet viser at behandling med LTX-315 reduserer kreftsvulsten, fordi immunforsvaret er aktivert og har startet krigen mot kreftcellene.

2013 | Dagens Næringsliv | Grafikk/Kilder: Lytix Biopharma/Radiumhospitalet

Lynrask surfing i sommer

Vi lanserer 4G langs kysten av Sør-Norge

Vi bygger ut med 4G-fart på stadig nye steder! Her er noen av stedene som får 4G-dekning i sommer: Arendal, Fredrikstad, Frogn, Grimstad, Hvaler, Kragerø, Kristiansand, Larvik, Lillesand, Lindesnes, Mandal, Porsgrunn, Risør, Råde, Sarpsborg, Skien, Søgne, Tjøme og Tvedestrand.

Send SMS med kodoord «4G» til 2244 eller se telenor.no for informasjon om sommerdekningen og tilbud på 4G-mobiler.

Mer fart. Bedre opplevelser.

